

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/3/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115215595
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7115215595.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľky RNDr. U. L. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v M. na M. ul. č. XXXX/X proti povinnému Ing. E. L. nar. X.X.XXXX bývajúcemu v M. na Š. ul. č. XX v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 26.5.2016 č.k. 43C 628/2015-74 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, v ktorom namietala, že súd nesprávne uviedol v odôvodnení, že sa stará o maloletého syna Z., čo konajúci súd zrejme nesprávne interpretoval z jej vyjadrenia, v ktorom uviedla, že pri určení výživného na rozvedenú manželku žiada, aby súd rozsudkom podmienil tento príspevok tak, že bude synovi okrem výživného prispievať aj hmotnou formou, a to napríklad pečením jeho obľúbených múčnikov, zhotovením oblečenia šitím, pletením, keďže v tomto smere má bohaté skúsenosti, a teda, aby určením príspevku na výživu rozvedenej manželky neutrpelo jej dieťa žiadnu ujmu. Konajúci súd tiež nesprávne vyhodnotil skutkový stav, nakoľko momentálne nedisponuje žiadnym príjmom, dokonca ani dávkou v hmotnej núdzi či príspevkom na bývanie z dôvodu zneužitia verejnej moci Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice I, ktorý jej neoprávnené odňal sociálnu pomoc a jeho rozhodnutia podliehajú opravným prostriedkom. Skutkový stav je taký, že nezamestnaná bola dva roky, a to v období rokov 2008 až 2010 (povinný nepravdivo tvrdí, že počas manželstva nepracovala 8 rokov), a to v čase, keď bola na rodičovskej dovolenke, pričom tento čas bol venovaný starostlivosti o dieťa, ktorý sa posudzuje, ako keby pracovala. Povinný uvádza, že bola opatrovateľkou a to, že je teraz nezamestnaná, si zapríčinila sama. Súd môže nahliadnuť a zabezpečiť si dôkaz podľa § 120 O.s.p. na Okresnom súde Košice I sp.zn. 39Cpr 2/2015 vo veci vyplatenia jej nárokov z pracovnoprávneho pomeru trvajúceho v rokoch 2011 až 2014, kde sa uvádza množstvo jej argumentov, že zamestnávateľ sa voči nej zachoval nepoctivo. Po ukončení spolupráce s týmto zamestnávateľom dostala viaceré ponuky od rôznych agentúr pracovať ako opatrovateľka, ale ani jedna nimi predložená pracovná zmluva nespĺňala zákonné požiadavky, dokonca jedna zmluva, ktorú aj podpísala so Solid Care 24 s.r.o. s cieľom zamestnať sa, zaváhala trestným činom zavlčenia do cudziny. Dohodu podpísala s podmienkou, že písomnosti ohľadom uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu budú v súlade so zákonom. Po uvedení tejto jej podmienky agentúra ju už viac nekontaktovala. Rovnako to bolo aj s ďalšími agentúrami, kde bolo toľko sankcií a postihov uvedených v zmluve voči opatrovateľke, že ak by súhlasila s takou zmluvou, bola by vysoká pravdepodobnosť, že jej živnosť by jej nepriniesla zisk, ale stratu. Súd konštatoval, že neuniesla dôkazné bremeno, pričom absolútne nevzal do

úvahy ani jeden jej argument uvedený vo vyjadrení z 13.8.2015 k spisu č. 13C 221/2015 na Okresnom súde Košice I vo veci určenia príspevku na výživu rozvedeného manžela, ďalej z 6.11.2015 k spisu č. 43C 628/2015 a k rovnakému spisu aj vyjadrenie z 22.5.2016. Navyše je toho názoru, že predmetná vec sa postúpila z Okresného súdu Košice I na Okresný súd Košice II s cieľom zahliadiť jej tvrdenia a skutočnosti, ktoré uviedla v rámci spisu č. 13C 221/2015 na Okresnom súde Košice I. Čo sa týka vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie, predkladá dôkaz, a to kópiu preukazu uchádzača o zamestnanie, kde sám úrad práce jej stanovil dátum dostaviť sa na úrad za účelom aktívneho preukázania hľadania zamestnania až s trojmesačným odstupom od posledného stanoveného dátumu, čím určite došlo k porušeniu zákona o zamestnanosti, podľa ktorého je uchádzač o zamestnanie povinný aktívne si hľadať zamestnanie a túto skutočnosť osobne preukazovať úradu v termíne a na mieste určenom úradom. Dostaviť sa na úrad práce po troch mesiacoch podľa jej názoru nepredstavuje aktívnu formu hľadania zamestnania a preukazovania aktívneho hľadania zamestnania. Napriek tomu písomne vždy každý mesiac dokladovala hľadanie si zamestnania a túto formu si zvolila kvôli neserióznosti Úradu práce Košice I a potom ju ešte neoprávnene vyradili z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Súd v rozsudku tiež uvádza, že jej exmanžel považuje za rozpor s dobrými mravmi priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela. Ona zastáva názor, že by skutočne bolo v rozpore s dobrými mravmi a morálkou, ak by jej príspevok určený nebol, a to už len na základe skutočnosti, že v čase jej straty zamestnania v roku 2008, kedy bola v núdzovom stave, ju exmanžel absolútne nepodporil, provokoval a vyhocoval situáciu poškodzovaním jej osobných vecí, čím sa naplnila skutková podstata vzniku malej škody približne v hodnote 300 €, preto navrhuje, aby prostredníctvom tohto konania sa uskutočnila kompenzácia jej vzniknutých škôd počas manželstva spolu vo výške 300 € jednorazovo poštovým poukazom zaslaným na jej adresu trvalého pobytu, čo od dátumu podania návrhu na toto konanie do dátumu nárokovateľnosti podľa Zákona o rodine vychádza v prepočte približne 20 € mesačne a v žiadnom prípade nepredstavuje vysokú položku pre exmanžela, ktorý je toho času dovolenkovo vycestovaný v zahraničí. Uplatňuje si len to, v akom rozsahu jej exmanžel narobil materiálne škody na jej osobných veciach neberúc do úvahy škody, ktoré jej spôsobil ekonomickým týraním počas jej nezamestnanosti v rokoch 2008 až 2010. K odvolaniu pripojila dohodu o poskytnutí súhlasu medzi ňou a Solid Care 24 s.r.o. z 20.8.2015, kópiu kontrolného preukazu o evidencii na ÚPSVaR Košice.

3. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Vyjadril názor, že navrhovateľka si terajší stav zapríčinila sama, nemá obmedzenia a bola jej ponúknutá práca, ktorú odmietla. Nemá teda záujem o zamestnanie, preto považuje priznanie príspevku za rozporné s dobrými mravmi.

4. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného (odporcu) uviedla, že exmanžel sa ani nesnaží podložiť dôkazmi svoje argumenty na rozdiel od nej, keď predložila v odvolacom konaní dôkazy. Exmanžel používa nelogické tvrdenia, hoci dobre vie, že je bez príjmu a tvrdí, že sa vie užiť a nejaví záujem o zamestnanie. Zdôrazňuje, že nie je zamestnaná a nepoberá žiaden príjem z dôvodu nepriaznivých okolností, ale stále sa niečím užitočným zamestnáva, napríklad navrhla a zhotovila vak na prezuvky alebo telesnú výchovu pre syna Z., ako aj peračník. Z toho vyplýva, že má záujem pracovať a jednorazové vyplatenie sumy príspevku na výživu mieni investovať do vycestovania do zahraničia za prácou ako opatrovateľka. Prejavila názor, že každý má právo získať prácu za legálnych, zákonných a hlavne prijateľných podmienok, čo by mal exmanžel vziať na vedomie. Ďalej uviedla, že príčinou nezúčastnenia sa aktivačných prác na základe ponuky práce od ÚPSVaR Košice I je nezákonné predloženie tejto ponuky, ktoré sa momentálne preskúmava Krajským súdom v Košiciach. V uvedenom konaní namietala, že dĺžka pracovného času uvedená v ponuke práce bola iná ako v dohode medzi úradom práce a organizátorom činnosti, čo by mohlo mať vplyv na prípadne nežiaduce konfrontácie medzi organizátorom činnosti a občanom v hmotnej núdzi. Ďalej uviedla, že exmanžel jej škodí aj v iných sférach jej života, preto požaduje, aby ďalšie informácie uvádzané v jej vyjadrení boli pred protistranou utajené.

5. Zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bol zrušený Občiansky súdny poriadok v znení platnom do 30.6.2016 (§ 473 CSP) a zároveň 1.7.2016 nadobudol účinnosť aj zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP s tým, že podľa § 66 CMP nie je odvolacími dôvodmi viazaný, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, ktorý správne právne posúdil, vysporiadal sa so všetkými podstatnými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva, že základnou hmotnoprávnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela v zmysle § 72 ods. 1 Zákona o rodine je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Preukázanie tejto skutočnosti je podmienkou vzniku nároku na príspevok, ale nie je hľadiskom určujúcim rozsah príspevku, ktorý zákon vymedzuje pojmom primeraná výživa. To znamená, že nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela prichádza do úvahy len vtedy, ak je splnená podmienka, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť a až potom je možné určiť konkrétny rozsah výživného. Schopnosť (neschopnosť) bývalého manžela živiť sa sám sa neodvodzuje od jeho skutočných, ale aj potencionalných zárobkových možností a takisto od jeho majetkových pomerov. Princíp potenciality v konaniach o výživnom podľa Zákona o rodine má totiž prednosť pred princípom fakticity, to znamená, že aj v prípade rozhodovania o určení príspevku na výživu rozvedeného manžela musí byť preukázaná objektívna neschopnosť bývalého manžela sám sa živiť vyplývajúca z jeho veku, zdravotného stavu, vzdelania, pracovných skúseností a podobne, pričom v tomto prejednávacom prípade navrhovateľka nepreukázala žiadne objektívne dôvody, ktoré jej bránia dosahovať akýkoľvek príjem, z ktorého by bola schopná uspokojovať svoje potreby a v konečnom dôsledku podieľať sa aj na výžive maloletého dieťaťa pochádzajúceho z jej manželstva s povinným (odporcom), výlučnú starostlivosť o ktoré zabezpečuje práve povinný (odporca). Syn účastníkov konania, mal. Z., je vo veku 14 rokov, pričom navrhovateľka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu 60 € mesačne, ktoré výživné v zásade nepostačuje ani na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého v tomto veku na hranici prežitia, preto je nepochybné, že povinný (odporca) spolu so svojou osobnou starostlivosťou o maloletého, ktorou sa čiastočne kompenzuje jeho vyživovacia povinnosť k dieťaťu dopĺňa zdroj výživy maloletého v nepomerne väčšom rozsahu ako navrhovateľka, teda matka maloletého. Povinný dosahuje príjem 591,70 € až 608 € mesačne a len za bývanie uhrádza 260 € mesačne. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť, má prioritné postavenie medzi vyživovacími povinnosťami, a preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky by bolo v rozpore s dobrými mravmi s ohľadom na skutočnosť, že povinný (odporca) zabezpečuje výživu maloletého dieťaťa pochádzajúceho z jeho manželstva s navrhovateľkou zjavne na hranici svojich možností. Napokon navrhovateľka odvodzuje svoj nárok na príspevok na výživu rozvedenej manželky ako kompenzáciu za materiálne škody na jej osobných veciach, ktoré jej bývalý manžel mal spôsobiť počas trvania manželstva v rokoch 2008 až 2010, ktorá skutočnosť nemá žiaden význam vo vzťahu k preukázaniu podmienok vzniku nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, keďže nemá žiaden súvis s teraz tvrdenou odkázanosťou navrhovateľky na primeranú výživu, ktorú by jej mal poskytovať bývalý manžel. Odvolací súd ďalej nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie listinnými dôkazmi doručenými navrhovateľkou v odvolacom konaní, a to dohodou o poskytnutí súhlasu medzi spoločnosťou Solid Care 24 s.r.o. a navrhovateľkou, ako aj kontrolným preukazom nezamestnaného, nakoľko uvedené listiny nie sú spôsobilé osvedčiť aktívnu snahu navrhovateľky zabezpečiť si zdroj príjmu, resp. nevyvracajú jej schopnosť zabezpečiť si

zdroj príjmov. Pretože súd prvej inštancie správne a zákonne vo veci rozhodol a zároveň v odôvodnení rozsudku stručne, jasne a výstižne vysvetlil svoje úvahy, ktoré ho viedli k rozhodnutiu vo veci, odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

11. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).